

APPARTEMENTENCOMPLEX DE EEUWSELS, HELMOND

CHRIS FRANKEN

VFO ARCHITECTS, EINDHOVEN

ALUMINIUM ALS ONDERDEEL VAN DE ARCHITECTUUR

Het appartementencomplex is als een inspirerend en gedetailleerd schilderij. Hoe langer je ernaar kijkt, hoe meer je ziet. Hoe aangener de verrassing ook. Het ogenschijnlijke vaste ritme in het gevelbeeld blijkt minder voorspelbaar te zijn dan op het eerste gezicht lijkt. Het is de suggestie van orde, waar je als toeschouwer naar kijkt. Orde die uiteindelijk een 'onorde' blijkt te zijn. "Onorde is wat anders dan wanorde", zegt Chris Franken partner bij VFO Architects uit Eindhoven. "Wanorde ligt dicht bij chaos. Onorde is in dit geval een subtiele en bewuste onderbreking van de orde."

Sociale woningbouw

Hij heeft het over De Eeuwsels in Helmond. Een appartementencomplex met 115 woningen. Sociale woningbouw. Dat maakt het ook zo bijzonder. Het beeld bij sociale woningbouw is toch die van een verregaande en veelal uitgekledede eenduidigheid. Van logisch en voorspelbaar ritme. Van soberheid in veel gevallen. Dat geldt niet voor De Eeuwsels. Het gebouw heeft allure, ademt kwaliteit. Dat is toe te schrijven aan de visie – en de hand – van de architect, die natuurlijk ook te maken kreeg met het knellende kader van de financiële mogelijkheden. Begrijpelijk. "We hebben kleine concessies moeten doen aan het oorspronkelijk ontwerp", zegt hij daarover. "Dat hebben we in absolute samenspraak gedaan met Bouwbedrijf Van de Ven en Woningbouwvereniging Bergopwaarts. We hebben elkaar uitstekend verstaan. Onze visie is volstrekt overeind gebleven. Net als de doelstellingen van onze opdrachtgever. De vloeiende samenwerking verdient om genoemd te worden."

Puzzel

De Eeuwsels is volgens Chris Franken een soort tangpuzzel. "Om de orde te onderbreken, wilden we met de situering van de – groene – balkons een variatie in het gevelbeeld krijgen. Een verschuiving in de gevel. Een afwisseling van orde en onorde. Een afwijking van de voorspelbaarheid. De sculpturaliteit in de gevel geeft

ook een individueel karakter aan de woningen. De groepen balkons verschillen van elkaar. In stapeling en in diepte ten opzichte van de gevel. We hebben bovendien de gevel in één kleur uitgevoerd. Het ontwerp is hierdoor minder snel leesbaar. Pas als je je in de gevel verdiept, merk je verschillen, vallen de veranderingen op. Naarmate je langer kijkt, zie je ook steeds meer gebeuren. Het gaat om de sculpturaliteit die door aandacht waarde krijgt."

Verbindende binnenruimte

Het gevolg van het afwisselende gevelbeeld, de sculpturaliteit, is dat de het ontwerpteam voor een grote uitdaging stond om de puzzel ook binnen het gebouw kloppend te krijgen. "Je hebt het pragmatische gegeven dat leidingschachten boven elkaar moeten liggen bijvoorbeeld. Dat moet binnen het kader van de variërende hoogte en terugtrekkende geveldelen. Dat is uiteindelijk gelukt." Binnen in het gebouw valt de grote – en hoge – verbindende ruimte op. Deze ruimte is ontworpen om ontmoeten op natuurlijke wijze te bevorderen. De ontwerpers zijn erin geslaagd om alle ruimtes, lagen, op intelligente wijze met elkaar te verbinden. Lange en korte zichtlijnen wisselen elkaar af. Door de openheid is contact met de lagen boven of onder je prima mogelijk. Chris Franken: "Het is eigenlijk een dorp binnen een dorp. Er komen ook ramen uit op deze binnenruimte. Je hebt dus altijd

contact met de omgeving. Je leert de mensen kennen – of tenminste herkennen – die in hetzelfde complex wonen."

Aluminium detaillering

Tegelijkertijd is Franken erin geslaagd om elke woonlaag te typeren. Dat komt mede door de toepassing van aluminium hekwerken in verschillende kleuren, maar ook door de stoere aluminium kaders in de vorm van aluminium boeiboorden. De aluminium hekwerken hebben geen ronde stijlen maar lamellen. Het gevolg is hiervan dat op het moment dat je er schuin tegen aankijkt een gesloten geheel ontstaat. Hierdoor wordt de kleur benadrukt.

Keuze voor aluminium

Franken licht de keuze voor aluminium detaillering toe: "Het is esthetisch een fraai product. Het heeft iets sjeeks. Het aluminium zetwerk sluit naadloos aan op de binnengevel. De boeiboorden zijn als forse balken die de verdiepingen onderscheiden. Ze zijn ook in een afwijkende kleur gemaakt, waardoor ze duidelijk zichtbaar zijn. Naar boven kijkend zorgen de aluminium lijsten steeds voor kaders van een tafereel van het beeld daarboven. Bovendien is de keuze voor aluminium ook gebaseerd op betaalbaarheid. Dat is geen concessie. Integendeel, door de uitstraling van aluminium wint het gebouw aan allure. Het aluminium is onderdeel van de architectuur én interieur geworden."

